

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Giltig från: 2024-08-23

Innehållsansvar: Gunilla Varildengen, (gunva1), Barnsjuksköterska

Giltig till: 2026-08-22

Granskad av: Zeljka Mustapic, (zelmu1), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Provtagning - neonatalavdelning

Sammanfattning

Rutinen vänder sig till personal som vårdar patienter på neonatalavdelningen, SÄS. Rutinen beskriver provtagning.

Förutsättningar

Kontrollera att allt material som behövs i samband med provtagningen finns nära till hands. Kontrollera patientens identitet. Kontrollera att uppgifterna stämmer överens med remissen/beställningen och etiketter för provtagningsrör. Var noggrann med basala hygienrutiner.

Genomförande

Planering

För att minska på stress och smärta som provtagning innebär är det viktigt att:

- Samordna provtagningen, så få provtagningstillfällen som möjligt.
- Se till att de minsta, sjukaste barnen och de barnen som utsätts för frekvent provtagning har navelvenskateter eller artärnål som alternativ provtagningsmetod.
- Barnet ska, om möjligt, vara nymatat, det vill säga har ätit ett fullt mål inom en halvtimme före provtagning.
- Uppmuntra föräldern att vara med vid provtagningen.
- Om möjligt utförs provtagningen i förälders famn.

Provtagning

OBS! Vid blododling se riktlinje: Blododling på neonatalavdelning

- Var alltid två personer.
- Låt föräldern vara den som håller om och tröstar barnet (om han/hon finns närvarande). Om föräldern inte är med görs detta av personal.
- Se till att barnet har stöd runt kroppen och/eller är invirat i t ex filt.
- Vid provtagning i famn, tillse bekvämt läge för barnet och att tillräckligt stöd för barnet finns.
- Undvik störande intryck för barnet, t ex ljus i ansiktet och allt för mycket ljud kring barnet.
- Låt barnet suga på tröstnapp.
- Ge barnet några droppar bröstmjolk eller Algopedol-Sucrose 24 %. Bröstmjolk bör användas som smärtlindring till alla barn som har tillgång till antingen mammas bröstmjolk eller kodad bröstmjolk. Alla andra får Algopedol-Sucrose 24 %.
- För att förhindra bakteriell infektion ska huddesinfektion göras. Använd Klorhexidinlösning 0,5 mg/ml till barn under 1200 g. Klorhexidinsprit 5 mg/ml till barn över 1200 g.
- Genomför venös provtagning med hjälp av grön kanyl (0,8 mm).

Efter provtagning

Provtagningen kan ge negativa konsekvenser i form av apnéer, bradykardier och svårigheter att komma till ro. Prematura barn har en fördröjd reaktion. Låt föräldern hålla om och trösta barnet. Om provtagningen ägt rum i famn bör barnet kvarstanna där för stöd och tröst. Upprepa smakis.

Uppföljning

Revisionsansvarig: Se nedan.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior.

Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i Med Control PRO.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Gunilla Varildengen, barnsjuksköterska, neonatalavdelning, SÄS, Borås

Jill Modin, barnsjuksköterska, neonatalavdelning, SÄS, Borås

Fastställt av

Karolina Andersson, verksamhetschef, verksamhetsområde Kvinna/Barn,
SÄS, Borås

Nyckelord

Provtagning, nyfödd, neonatal

Länkförteckning

- Bild- och laboriemedicin, SÄS. Provtagningsanvisningar.
[Analyslista - Södra Älvsborgs Sjukhus \(vgregion.se\)](#)
- Barn- och ungdomsklinik, SÄS. Rutin för [Blododling på neonatalavdelning \(vgregion.se\)](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Gunilla Varildengen, (gunva1), Barnsjuksköterska

Granskad av: Zeljka Mustapic, (zelmu1), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-522

Version: 4.0

Giltig från: 2024-08-23

Giltig till: 2026-08-22